

СВОБОДА

PIK ZAKONENI 1903.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
видається три рази на тиждень
вівторок, четвер і субота,
вже
"УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, листи-ордери і інші гроші внаслідок
виплат на адресу "СВОБОДА".

ESTABLISHED 1903.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союзу

"СВОБОДА"

Official organ of Ukrainian National Association.

PIK XXIV.

ДЖЕРСИ СІТИ, Н. Дж., вівторок 16-го мая 1916.

Ч. 59.

№

VOL. XXIV.

JERSEY CITY, N. J., Tuesday, May 16, 1916.

No. 59.

НОВИЙ НАСТУП НІМЕЦЬКИХ ВІЙСК НА КАЛЕ.

Німецькі війська в кількох місцях переломили боєву лінію Англіїців.

200.000 турецька армія під командою генерала Макензена на Кавказі.

Англія дозволила на довіз живності для країн, зайнятих центральними державами.

У ФРАНЦІЇ І БЕЛЬГІЇ:

ТУРКИ І БОЛГАРИ НА БОЄВІЙ ЛІНІЇ У ФРАНЦІЇ. — СПОДІВАННЯ НАСТУП НІМЦІВ НА КАЛЕ.

ЛОНДОН, 11. мая. — Вісті, які надійшли з Гаги, доносять, що Німці одержали нові скріплення, зложени з турецьких і болгарських військ. Початкові битви вказують на те, що Німці мають намір переставити великий наступ у Бельгії в цілі здобути Кале.

В тій цілі німецької війська розпочали здобути цілі боєвої лінії помішши ватаги, вишукуючи слабі місця, щоби відати в тих місцях переломили боєву лінію.

ПОЧАТОК НІМЕЦЬКОГО НАСТУПУ У ФЛАНДРІЇ. — 127 ПОЛОНИХИ АНГЛІЙЦІВ.

БЕРЛІН, 13. мая. — Підчас коші під Верденом тяжкі німецькі гармати без перестанку острілюють становища Французів, німецькі війська у Фландрії здарили в кількох місцях з добрим успіхом на становища Англіїців.

Звіт німецького генерального штабу звучить:

«На полудневий схід від Голух (в Бельгії) кілька німецьких батальйонів переломили на становища англіїських військ і взяли їх у приступу. Німецькі війська половили притім 127 Англіїців і здобули кілька машинних крісів. Неприятель робив зусилля, щоби при допомозі протинападів відізнати утрачені становища, але безуспішно; по тяжких втратах неприятель мусів уступити назад.

«Під Верденом артилерія розвинула сильну діяльність. Бомбардоване французських становищ по обох сторонах ріки Мези триває без перестанку далі. Однак крім кількох безуспішних нападів Французів не зазнали жадні важливі події на боєвій лінії».

БИТВА У ФЛАНДРІЇ І КОЛО ВЕРДЕНУ.

БЕРЛІН, 14. мая. — Звіт німецького генерального штабу звучить:

«На північ від Арентері німецька передня сторона дістала ся до окопів Англіїців і вивела у повітря підземні тунелі. Досвід англіїських новітрів взято в погоню.

«На захід від Вердену Французі перемогли кілька разів напад на наші становища на полудневій збоці горба «304», але без успіху. Артилерія була по обох сторонах ріки Мези дуже чинна».

У ФРАНЦІЇ ДАЄТЬ СЯ ВІДЧУВАТИ ВЕЛИКИЙ БРАК ТЯЖКИХ ГАРМАТ І АМУНІЦІЙ.

ПАРИЖ, 14. мая. — Сенатор Шарль Гумор, заступник президента військової комісії у французькій сенаті, сказав на останнім засіданні отсіє слово:

«Щоби побити, ми мусимо мати більше гармат. Ми тяжко працюємо, але я сумніваю ся, чи ми достаточну працюємо. Ми ніколи не будемо мати рішучої сильності гармат, літаків, на-

шинових крісів, амуніції і інших воєнних матеріалів.

«Загальне положення вимагає від нас надмірної і горяччової праці. Смерть на фронті має добрі живна. Французська кров тече потоками на побосовищі під Верденом. Німці засипують нас безперестанком градом страшних витворів свого смертоносного промислу.

«Від трох місяців неприятель безперестанку острілює наші становища. Про наслідки сего страшного бомбардованя говорять ся часто в урядових звітах нашого генерального штабу. Наші окопи знищені, зрізані зі землею; годі було їх задержати у своїх руках. «Але лише тяжкі гармати: нотрі би дорівнювали неприятельським щодо числа і якості, могли би задержати або ослабити бомбардованя.

«Лише при допомозі тяжких гармат можна зробити вплив в німецьких лініях і простелити дорогу для нашої піхоти. Ми потребуємо в десятеро більше гармат, щоби сию галузь війська поставити на рівні з нашою піхотою».

ХТО ПРИВІЗ МОСКАЛІВ ДО ФРАНЦІЇ І ЇХ ДОРОГА.

НЬЮ ЙОРК, 11. мая. — На кораблі «Філадельфія» прибув японський офіцер Іонеоро Іто. Він оповідає, що російські війська перевезено до Франції на японських кораблях, імено з пристани Далекий (в Манджурії) через Суезський канал. Натомісць заявив, що всі інші торговельні кораблі не йдуть вже більше через Суезський канал, але мусять відбавити дорогу доволу Африки з огляду на близькість турецьких військ.

Згідно з тим податок також і французькі телеграфні машини візти при перевіз російських військ. Певенно тоді появили ся у Франції фотографії, які представляли сцену з погроми російських військ до Франції. Російські війська, призначені до Франції, вижили з Москви ще 2. лютого. По кількісній подорожі сибірських солдатів прибув вони до пристани Далекий (в Манджурії) і відси моря до Франції. Довгий відпочинок мали російські жовніри на острові Меллон. При перевіз через Суезський канал ірландський генерал відбув чергаль російської армії. Шлях доороз до Москви до Марселя тривав понад два і шість місяців.

ВІЙНА З РОСІЄЮ:

НІМЕЦЬКІ ТЯЖКІ ГАРМАТИ БОМБАРДУЮТ РОСІЙСЬКІ СТАНОВИЩА ЗДОВЖ РІКИ ДВІНИ.

ПЕТРОГРАД, 13. мая. — З північного боку ріки Двіни, що тягнеться до півночі, німецькі гармати розпочали здобувати ліній, опанували від Риги аж на полудне від Двіни, бомбардувати становища російських військ.

У воєнних кругах уважають се за одухотворення наступу Німців, щоби здобути Ригу.

АВСТРІЙЦІ НАСТУПАЮТЬ НА СТАНОВИЩА МОСКАЛІВ НАД СЕРЕДНЮЮ СТРИПОЮ.

ПЕТРОГРАД, 14. мая. — З головної російської кватирки доноситься: «Австрійські війська над середньою Стрипою перемогли, але наші становища. Наші війська відбили напад, примусив взяли трох полонених».

В ІЗПІ:

200.000 ТУРЕЦЬКА АРМІЯ ПІД КОМАНДОЮ ГЕН. МАКЕНЗЕНА НА КАВКАЗІ.

ПЕТРОГРАД, 13. мая. — З головної кватирки російської армії на Кавказі надійшли відомості, що сильна турецька армія сплинула дальший похід російських військ на Царгород.

Силу нової турецької армії, скріплену також військами зид Нут-ель-Амари, оцінюють на 200.000 людей. Армія є зложена з найліпших турецьких полків і є добре зоружена. Крім сего отса армія одержала значну сильність німецької і австрійської артилерії. Команда над цілою армією спочиває в руках німецького генерала Макензена.

Російська армія заняла сильні становища на захід від Ерзеруму.

МОСКАЛІ НА КАВКАЗІ УСТУПАЮТЬ.

ЦАРИГОРД, 14. мая. — Турецький генеральний штаб доносить отсе:

На боєвій лінії на Кавказі російські війська на північний захід від Ерзеруму перевели протинапад, щоби відізнати становища, утрачені в битві дня 11. мая. Протинапад Москалів ударженно. Наша артилерія поробила великі прогалини між утікаючими Москалями. Страти Москалів дуже тяжкі. Поверх 100 Москалів взято в полон».

Більша ліній на Кавказі тягнеть ся від Чорного моря (на захід від Трапезунта) до гір Копе (65 миль на північний захід від Ерзеруму).

В АНГЛІЇ:

ДОСИ ПОКАРАНО СМЕРТЮ 16 ПРОВІДНИКІВ ІРЛАНДСЬКОГО ПОВСТАНЯ.

ЛОНДОН, 12. мая. — Нині рано розстріляно Джеймса Кеннолі і С. Мек Дермота. В сей спосіб число провідників Ірландського повстання, засуджених на мару смерті через розстріляння, зросло на 16.

На мару смерті через розстріляння зістали засуджені передсідом 7 провідників повстання, які підписали прокламацію незалежності республіки, оголошену в початок Великого свята. Їх імена є отсі: Патрик Г. Пірс (провізоричний президент республіки), Джеймс Кеннолі (головний командант Ірландського армії), Томас Кларк, Діан Ді. Тем-Дона, Джозеф Планкет, Сен Мен-Дермот і І. Мак Нонт.

Крім повисше наведених зістали засуджені на мару смерті через розстріляння отсіх 9 провідників: Едвард Деллі, М. О'Генеран, Віліям Пірс, Діан Мен-Брайд, Норм Нолтер, Дед Тестон, Едмонд Кент, М. Мелон і Томас Кент.

Лондонські часописи вказують, що задоволене, що всі головні провідники Ірландського повстання зістали покрані та виснажують надію, що правдоподібно не заходять вже більше сподіватися дальших згодів смерті.

НЕЧУВАНЕ ЗВІРСТВО АНГЛІЙСЬКИХ НАТІВ.

ЛОНДОН, 12. мая. — Переведено засуду смерті на останніх двох провід-

ників було припінане з тої причини, що оба були тяжко ранені і лежали в шпиталю.

Імено Джеймс Кеннолі відісе тяжку рану підчас битви в Дублині, поцілений в бік кількома відомками гірнату. З огляду на те, що він не міг удержати ся на ногах, відвезено його найперше до шпиталю, щоби прийшов трохи до сил. По двотижневій ліччю загинено його на місце страчени.

Другим провідником, якого страчено разом з Джеймсом Кеннолі, був С. Мек-Дермот, котрий вже від 4-ох літ був калікою в наслідок варварського обходження і побиття англійською поліцією. Мек-Дермот був редактором часописи «Ірліш Фрідем», котру то часопис є в нинішню війну англійське правительствіство закрило. В 1912 р. принатідо приду англійського короля до Дублина жовніри і поліція мало що не убили його. Тоді пролежав він поверх 4 місяців в шпиталю, відси виповів вже калікою. Попереднього літа відісид він кару 4-місячної в'язниці за промову, вголослену в Галліській мові.

В НІМЕЦЬКІНІ:

НІМЕЦЬКІ СТРАТИ ОЦІНЮЮТЬ НА 2.822.079 ЛЮДИЙ.

ЛОНДОН, 10. мая. — Після оцінки Англіїців німецькі страти в місяцю дивити численні 91,162 людей. З того числа припадає 19,850 на убитих, 1,921 на полонених, 6,217 на пропавших, 14,557 на тяжко ранених, 4,001 на ранених, 38,979 легко ранених і 5,637 ранених, які позістали дальше в службі.

Загальне число німецьких втрат в людях від початку війни до кінця цвітня вносить 2,822,079 людей. З того припадає 664,552 на убитих і померших в наслідок ран, 41,325 померших з причини ринних недуг, 137,788 на полонених, 197,094 на пропавших, 385,515 на тяжко ранених, 254,627 ранених, 1,023,212 легко ранених і 117,956 ранених, які позістали дальше у військовій службі.

Повисше число втрат не обіймає страт Німців на морі і в колоніях.

Повисше зіставлення показує, що противної сторони, тому можна припускати, що події страти не є ліній оцінені. Після сего зіставлення загальні страти Німців представляють ся, як сліду:

убитих	705,877
ранених	1,781,310
полонених і пропавших	334,892
Разом	2,822,079

Бода від повисшого числа відітнутих лише легко ранених і тих ранених, які позістали дальше в службі, то страти будуть вносити досі 1,780,911. В порівнянн з Росією, страти Німців, навіть після англійського обчислення, вносить всею одну третю частю страт Росії.

НІМЕЦЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ПОРІШІВ ПЕРЕВІСТИ ВІДБУДОВАНЕ СХІДНИХ ПРУС, АЛЬЗАЦІ І ЛЮТАРИНГІ НА КОШТ ДЕРЖАВИ.

БЕРЛІН, 12. мая. — В німецькому парламенті прийнято ухвалу, щоби відбудоване знищених війною околиць у Східних Прусах, Альзаці і Лютаринг-і.

гі переведено коштом цілої держави. Оскільки се буде можливе державою було обовязана покрити всі шкоти, які потерпіли мешканці дотичних провінцій.

АМЕРИКАНСЬКІ НІМЦІ ЖЕРТВУВАЛИ 5 МІЛІОНІВ МАРК НА ВІДБУДОВАНЕ СХІДНИХ ПРУС.

БЕРЛІН, 12. мая. — До Берліна прибув Ріхтер Ніперт, делегат німецького запомогового комітету в Злучених Державах.

Американські Німці зложили дотепер виключно на відбудоване сіл і містечок у Східних Прусах, знищених підчас наїзду російських військ, поверх 5 мільйонів марок.

АНГЛІЯ ГОДИТЬ СЯ НА ДОВІЗ ЖИВНОСТІ ДЛЯ РОСІЙСЬКОЇ ПОЛЬЩІ.

ЛОНДОН, 12. мая. — За посередництвом американського посла в Лондоні англійське правительствіство згодило ся дати дозвіл на довіз средств поживи для населення в російській Польщі.

Англійське правительствіство поставило притім отсі умови:

1. Розділюванню запомогу буде заимати ся спеціальний комітет, зложений в більшій часті з Американців, котрий є відповідальний за се, щоби знаходити бунд дісно розділяючи виключно жодні цивільне населення російської Польщі.

2. Запомогова акція має бути розширена також і на Сербію, Чорногорі і Альбанію.

3. Англійське правительствіство годить ся на те, щоби до перевозу жовнірности уживати німецькі торговельні кораблі, які є інтерновані в пристанях нейтральних держав.

Німецьке правительствіство зобовязало ся тої місяці виплачувати 15 мільйонів марок на закупку средств поживи для мешканців російської Польщі. В сей спосіб буде доставлена кількість поживи, яка вистарить на заспокоєно 3 мільйонів людей.

Крім того Німецьчина зобовязала ся, що переваж средств поживи на морі і на суші буде зовсім безплатний.

ДАНІЯ, ШВЕЦІЯ І НОРВЕГІЯ ПРОТИ САМОВОЛІ АНГЛІЇ.

БЕРЛІН, 14. мая. — Терпелівиюте нейтральних держав, здасть ся, дійшла вже до найвищих границь. Англія безпощадно рабує навіть пошту, яка йде від нейтральних держав до нейтральних.

3. Нюнгатен доносить, що Данія, Швеція і Норвегія порішили в тій спаді вести спільну акцію і внести протест проти самоволі Англії.

Коли би протест не внісши повисшего тиску, в такому разі дотичні держави будуть стирати ся відділяти Англії і її союзників в инший спосіб.

Смерть визначного жидівського

Щедрість мільонера.

Звісний „нафтовий король”, мільонер Даян Д. Ракефелер був онді в місті Перт Амбой, Н. Дж. Ожидуючи нафтеру, яка мала його перевезти на другий бік морського проливу, задержався в автомобілі перед брамою будинку, і прийняв феєра. Семілітна дівчина, Річард Ладак, виїхави сьміло на ступіни а

Звісний «нафтовий король», мільйонер Джек Д. Рафастер був онді в місті Перт Амбой, Н. Дж. Ожидуючи чимось, ала мала його перевести на другий бік морського проливу, задержався в автомобілі перед брамою будинку. Приїхавши до фери. Семітля дівчинка, Рутя Ладж, виїхала сьомо на ступінь автомобілі і пригладжала сь цівкою тупі «панам», які у ній сиділи. Резолютнісію, алазі Рузі подобала американські мугателі і він поглядів її по головах та зашпитас за, чи вона мас дома «шдичний банк». Не чекаючи на відповідь, савну рукою до кишені і дав Рузі шість центів.

В Кракові помер недавно славний польський майя ТADEJ Айдукевич. Він був славний портретист, і за своїм пра- цю дістав був високі відзначення на ріж- них європейських дворах. З початку війни, хоч має 65 літ, вступив до поль- ських легіонів, а вичерпаний воєнними трудами, помер з початком марта с. р. Похороном відбув ся в Кракові дня 11. марта.

Від того часу Конті не мав спокою ні в день ні вночі. Заходив часто домілиць за жалобою, лавив по всіх публичних парках і огородах, нипав по різних скнайлах і закутинах — всюди шукав своєм багатим крапном, аби відбрати від нього свої гроші. Нарешті його дводітні труди увінчалися пожаданим успіхом.

